

17 Απριλίου 2003

Συνομιλίες διάρκειας 45 λεπτών της ώρας είχε σήμερα στις 19.45, στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Ελλάδος Κώστας Σημίτης με τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών Κόφι Ανάν.

Ως γνωστόν, ο Γενικός Γραμματέας βρίσκεται στην Αθήνα από την Τρίτη το βράδυ (15/4), αποδεχθείς πρόσκληση του Πρωθυπουργού να παραστεί και να μιλήσει στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη της Αθήνας που πραγματοποιήθηκε σήμερα. Ο Γενικός Γραμματέας είχε, άλλωστε, την ευκαιρία να έχει σωρεία διμερών επαφών με ξένους ηγέτες και υπουργούς Εξωτερικών στο περιθώριο των εργασιών του ατύπου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης της Αθήνας.

Στις συνομιλίες μετείχαν, επίσης, από πλευράς του Διεθνούς Οργανισμού ο βοηθός Γενικός Γραμματέας για Πολιτικές Υποθέσεις Κίραν Πρέντεργκαστ, ο εκπρόσωπος Τύπου του Γενικού Γραμματέα Φρεντ Εκχαρτ, ο υπεύθυνος του Εκτελεστικού Γραφείου του κ. Ανάν Μάικλ Μόλερ και ο υπεύθυνος για τις Πολιτικές Υποθέσεις της Μέσης Ανατολής κ. Καν.

Από δε ελληνικής πλευράς, ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, ο διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού Θεόδωρος Σωτηρόπουλος και ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού Νίκος Θέμελης.

Μετά τις συνομιλίες, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης και ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Κόφι Ανάν προέβησαν σε δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, θέλω να χαιρετίσω την εδώ παρουσία του κ. Ανάν. Η συμβολή του σήμερα το πρωί ήταν σημαντική, διότι διέγραψε σε λιτές γραμμές, αλλά πολύ καλά, την παγκόσμια κατάσταση πώς εξελίσσεται για θέματα που πρέπει να προσέξουμε ως Ευρωπαϊκή Ένωση και πόσο σημαντικό ρόλο παίζει η Ευρώπη να συνεχίσει τη διαδικασία ενοποίησης και το ρόλο της ως σταθεροποιητική δύναμη, η οποία επιδιώκει ειρήνη στον κόσμο.

Ο κ. Αναν μας πληροφόρησε και για τις τελευταίες εξελίξεις σε σχέση με το Ιράκ και τις δυνατότητες που υπάρχουν να πορευθούμε ένα δρόμο, ο οποίος να έχει ευρύτερη συναίνεση, ευρύτερη αποδοχή και να εξασφαλίζει μία εξέλιξη, η οποία θα επαναφέρει την ειρήνη στην περιοχή.

Απόψε συζητήσαμε και από την ελληνική πλευρά και από την πλευρά της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης τρία θέματα:

- Το Κυπριακό.
- Το Μεσανατολικό
- Το Ιρακινό.

Εγώ θα ήθελα να παρατηρήσω σε σχέση με το Κυπριακό ότι η πάγια θέση της Ελλάδας είναι ότι αυτό είναι ένα διεθνές πρόβλημα, το οποίο πρέπει να συζητηθεί και να λυθεί στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών. Δεν είναι η στιγμή και δεν είναι σκόπιμο, δεν είναι πρόσφορο για να υπάρξει λύση να ψάξουμε άλλους δρόμους. Ο δρόμος έχει ήδη χαραχθεί. Είναι το Σχέδιο που ετοίμασε ο κ. Ανάν και πάνω σ' αυτό το Σχέδιο μπορούμε να συνεχίσουμε τη συζήτηση.

Το Συμβούλιο Ασφαλείας, προ ολίγων ημερών, πήρε μια απόφαση και επιβεβαίωσε ότι το Σχέδιο Ανάν είναι βάση για μια διαπραγμάτευση, ότι μπορούν ορισμένα θέματα να συζητηθούν για να διαμορφωθεί με έναν τρόπο, ώστε να εξασφαλίζει μια βιώσιμη και λειτουργική λύση.

Το Σχέδιο αυτό του κ. Ανάν προϋποθέτει, όμως, αποδοχή από τις δύο πλευρές και προϋποθέτει επίσης και την πολιτική θέληση της τουρκοκυπριακής πλευράς να βρει με βάση αυτό τη λύση και να συνεργαστεί για την επιτυχή εφαρμογή του. Γιατί χωρίς πολιτική θέληση μία λύση δεν είναι δυνατόν να γίνει πραγματικότητα.

Κάθε σχέδιο, κάθε κανόνας έχει και πολλά ανοιχτά θέματα. Αν σε όλα αυτά τα ανοιχτά θέματα υπάρχουν διαφορές, αν δεν υπάρχει συνεργασία, το σχέδιο και ο κανόνας δεν αξίζουν, δεν προχωρούν, δεν οδηγούν στη λύση. Λοιπόν, χρειάζεται πρώτα να υπάρξουν αυτές οι προϋποθέσεις για να συνεχίσουμε τη συζήτηση. Η Χάγη έδειξε ότι οι προϋποθέσεις, αυτή τη στιγμή, δεν υπάρχουν.

Όπως έχουμε πει εμείς, η ελληνική πλευρά, ότι θα πρέπει η λύση να είναι μία λύση, η οποία να οδηγεί στην κατάργηση της διαχωριστικής γραμμής στη Λευκωσία, η κατάργηση αυτής της διαχωριστικής γραμμής είναι και η κατάργηση της διαχωριστικής γραμμής ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τουρκία.

Το 2004 και ο χρόνος μέχρι τότε είναι ένας κρίσιμος χρόνος, λόγω των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα πρέπει μέχρι τότε να προσπαθήσουμε να λύσουμε επιτέλους αυτό το πρόβλημα.

Όπως γνωρίζετε, θα επισκεφθώ αύριο (18/4) τη Λευκωσία και θα συζητήσω γύρω από τα θέματα αυτά με την ελληνοκυπριακή ηγεσία. Θα έχω και μια συνάντηση με εκπροσώπους των ελληνοκυπριακών και των τουρκοκυπριακών κομμάτων.

Όσον αφορά τα δύο άλλα θέματα που ενδιαφέρουν την Προεδρία και την Ελλάδα, βέβαια, συζητήσαμε τις δυνατότητες με τον κ. Ανάν και τον διαβεβαίωσα ότι θα έχει την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Προεδρίας σε κάθε προσπάθειά του. Γιατί εμείς θέλουμε να άρουμε τις αντιθέσεις, τις διαφορές, τις διαφωνίες, θέλουμε να υπάρχει μια σαφήνεια σε σχέση με τα θέματα. Να υπάρχει μια σαφήνεια στο δρόμο που θα

ακολουθήσουμε, ώστε να μπορεί να τρέξει η λύση και στη μία και στην άλλη περίπτωση, το ταχύτερο δυνατόν.

(ανεπίσημη μετάφραση από την αγγλική γλώσσα)

Κ. ANAN: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρωθυπουργέ. Καλησπέρα σας, κυρίες και κύριοι.

Όπως ακούσατε από τον κ. Πρωθυπουργό, είχαμε μια πολύ εποικοδομητική συζήτηση.

Αλλά κατ' αρχάς επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τον κ. Πρωθυπουργό για την αξέχαστη συνάντηση που οργάνωσε εδώ κατά τη διάρκεια της Προεδρίας.

Νομίζω ότι πολλές φορές ακούμε τη λέξη ή το επίθετο «ιστορικός», αλλά πολύ συχνά συμβαίνει η λέξη αυτή να χρησιμοποιείται έτσι τύποις. Όμως για πρώτη φορά η λέξη αυτή είχε πραγματική ουσία. Είχε ουσία με την έννοια ότι εδώ στην Αθήνα, πράγματι, υλοποιήθηκε το κοινό ευρωπαϊκό όραμα, κάτι το οποίο για όλους μας είναι μία μοναδική στιγμή στην ιστορία. Ως εκ τούτου, πρέπει να είμαστε ευγνώμονες που βιώσαμε αυτή την ιστορική στιγμή.

Σας συγχαίρω, λοιπόν, κύριε Πρωθυπουργέ και πρέπει να σας διαβεβαιώσω ότι όλοι οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων με τους οποίους μίλησα ήταν πραγματικά εντυπωσιασμένοι από τον τρόπο με τον οποίο διοργανώσατε αυτή τη συνάντηση.

Όσον αφορά τώρα την Κύπρο, δυστυχώς χάθηκε μία ευκαιρία. Και όπως είπε και ο κ. Πρωθυπουργός, πρέπει να συνεχίσουμε τις προσπάθειες αναζήτησης μίας ειρηνικής λύσης της διευθέτησης του προβλήματος της Κύπρου. Πιστεύω ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί. Υπάρχουν οι δυνατότητες.

Υπάρχει μια βάση, υπάρχει ένα πρόγραμμα που έχει κατατεθεί. Τούτο, βέβαια, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι οι δύο πλευρές πρέπει οπωσδήποτε να συμφωνήσουν στις αλλαγές που προτείνονται. Όμως, εάν υπάρχει η πολιτική βούληση, τότε πιστεύω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε προς τα εμπρός. Θέλω να ελπίζω ότι κάτι τέτοιο θα συμβεί σύντομα.

Όσον αφορά το Ιράκ, όπως είπε και ο κ. Πρωθυπουργός, υπάρχουν τα θέματα που αφορούν τη διεθνή κοινότητα. Υπάρχουν τα τραύματα που πρέπει να επουλωθούν και είναι απαραίτητο για όλους εμάς να συνδυάσουμε τις προσπάθειές μας, για να βοηθήσουμε το λαό του Ιράκ να ανοικοδομήσει τη χώρα του. Κάποια στιγμή θέλουμε να ελπίζουμε ότι το Ιράκ θα ενταχθεί στην κοινωνία των κρατών και στη χώρα αυτή θα επανέλθει η ομαλότητα.

Οραματιζόμενοι, βέβαια, αυτό, πρέπει παράλληλα να συνεργαζόμαστε με τους επί τόπου ηγέτες της χώρας.

Αυτή τη στιγμή διεξάγονται συζητήσεις στο Συμβούλιο Ασφαλείας, στα Ηνωμένα Έθνη και θέλω να ελπίζω ότι στο εγγύς μέλλον οι άμεσα ενδιαφερόμενοι θα καταλήξουν σε κάποια συμφωνία, θα καταλήξουν στο πώς όλοι από κοινού μπορούμε να συνεργαστούμε, έτσι ώστε να τερματισθεί η διένεξη, η κρίση στο Ιράκ.

Επίσης, με τον κ. Πρωθυπουργό ανταλλάξαμε απόψεις για τη Μέση Ανατολή, κυρίως για το «χάρτη πορείας» (road map), όπως αποκαλείται και ότι είναι απαραίτητο, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να εργαστούν εποικοδομητικά, έτσι ώστε να εφαρμοσθεί ο «χάρτης πορείας». Αυτό που παίζει ρόλο είναι να καταβληθούν προσπάθειες, όχι μόνο από τα άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη, αλλά και από τη διεθνή κοινότητα και από τους άμεσους γείτονες, έτσι ώστε να στηριχθούν οι προσπάθειες.

Θέλω να πιστεύω ότι τα δύο μέρη θα προχωρήσουν, θα δημιουργήσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, θα ανοίξουν το δρόμο, έτσι ώστε να επιτευχθεί η ειρήνη. Νομίζω ότι αυτό μπορούμε να το πετύχουμε. Επίσης, θέλω να ελπίζω ότι κάτι τέτοιο, πράγματι, θα λάβει χώρα.

Επιτρέψτε μου, τελειώνοντας, κύριε Πρωθυπουργέ, να σας ευχαριστήσω για την αμέριστη υποστήριξη τη δική σας, όχι μόνο προς το πρόσωπό μου, αλλά και για την υποστήριξη που επιδειξάτε ως Ευρωπαϊκή Ένωση προς εμάς, προς τα Ηνωμένα Έθνη. Καταλαβαίνετε, βέβαια και όλοι γνωρίζουμε ότι επειδή είμαστε μια παγκόσμια οργάνωση, όλοι πρέπει να κάνουμε βήματα, να ενισχύσουμε, να ενδυναμώσουμε αυτή την οργάνωση και όχι να την αποδυναμώσουμε.

A. ΠΟΔΗΜΑΤΑ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Ηθελα να ρωτήσω τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών: Κύριε Ανάν, η ελληνική πλευρά –και το υπενθύμισε ο Πρωθυπουργός πριν από λίγο– παραμένει προσηλωμένη στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την επίλυση του Κυπριακού και θεωρεί το Σχέδιό σας βάση για μια συμφωνία.

Η τουρκική πλευρά έχει κάνει δηλώσεις προς άλλη κατεύθυνση τον τελευταίο καιρό, προκρίνοντας μία λύση σε διμερή βάση.

Ηθελα να σας ρωτήσω: Ως Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ θα είσατε διατεθειμένος να αναλάβετε εσείς πρωτοβουλία για να αναζωογονηθούν οι προσπάθειες επίλυσης στη βάση του Σχεδίου σας ή θεωρείτε ότι ανήκει στις δύο πλευρές να προχωρήσουν προς αυτή την κατεύθυνση;

K. ANAN: Όπως ξέρετε, τα Ηνωμένα Έθνη έχουν συνεργαστεί και συνεργάζονται εδώ και πολλά χρόνια με τα άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη. Από το '99 έχουμε εμπλακεί σε μία ουσιαστική προσπάθεια για να προχωρήσει η όλη διαδικασία προς τα εμπρός.

Το όνειρό μας μέχρι πρόσφατα ήταν να έχουμε μια ενωμένη Κύπρο, η οποία ενωμένη Κύπρος θα υπέγραφε, εδώ στην Αθήνα, τη Συνθήκη Προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δυστυχώς, κάτι τέτοιο δεν συνέβη. Και δεν συνέβη, διότι, κατά την άποψή μου, δεν υπήρχε η απαραίτητη πολιτική βούληση.

Εγώ, λοιπόν, κατέστησα σαφές προς τους άμεσα ενδιαφερόμενους ότι η πρότασή μου που είχε κατατεθεί θα έπρεπε να εκληφθεί ως βάση διαπραγματεύσεων και με βάση αυτή την πρόταση να προχωρήσουν προς τη Συμφωνία.

Όπως είπα όμως και προηγουμένως, αυτό δεν σημαίνει ότι οι δύο άμεσα ενδιαφερόμενες πλευρές δεν μπορούν να προβούν σε κάποιες τροποποιήσεις της δικής μου πρότασης, εφ' όσον, βέβαια, έχουν συμφωνήσει.

Τώρα, ως προς την ερώτησή σας κατά πόσον τα Ηνωμένα Έθνη και εγώ είμαστε πρόθυμοι να συμμετάσχουμε, να εμπλακούμε σε αυτή τη διαδικασία, το είπα στη Χάγη και θα το επαναλάβω και εδώ: Αν υπάρχει αποφασιστική βούληση και το υπογραμμίζω αυτό: αποφασιστική βούληση να προχωρήσουμε προς τα εμπρός. Αν υπάρχει αυτό, εγώ θα κάνω ό,τι μπορώ για να στηρίξω αυτή την προσπάθεια.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ –Κ. ΑΝΑΝ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.